

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Moklso ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAINORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

ASFIKSIJOS UŽDAROJE ERDVĖJE: ATVEJŲ APRAŠYMAS IR LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Sofija Saulė KAUBRYTĖ, V kursas.

Darbo vadovai. Asist. dr. Sigitas CHMIELIAUSKAS, gyd. rez. Giedrė KAŽUKAUSKĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Patologijos ir teismo medicinos katedra.

Įvadas. Asfiksija uždaroje erdvėje, nukentėjusiojo galvai esant plastikiniame maišelyje, yra nulemta sumažėjusios deguonies koncentracijos aplinkos įkvepiamame ore bei gali būti sąlygota burnos ir nosies obstrukcijos. Vertinant asfiksijos uždaroje erdvėje atvejus teismo medicinos ekspertui gali kilti iššūkių siekiant nustatyti mirties priežastį, nes daugeliu atvejų stebimi nespecifiniai staigios asfiksinės mirties požymiai, o iš įvykio vietos mirusiojo kūnas dažnai pristatomas nuėmus maišelį nuo galvos. Autopsijos metu gali būti stebimos taškinės kraujosruvos akių junginėse, veninė vidaus organų pilnakraujystė, taškinės kraujosruvos širdies ir plaučių paviršiuose, plaučių emfizema, galvos smegenų pabrinkimas (edema). Histologinio tyrimo metu taip pat gali būti nustatomi bendri, nespecifiniai staigių, asfiksinių mirčių požymiai.

Darbo metodika. Pagal raktinius žodžius („*asphyxia*“, „*suffocation*“, „*closed environment*“, „*confined space*“, „*plastic bag*“, „*gas inhalation*“, „*suicide*“) atlikta 5 metų laikotarpiu publikuotų straipsnių paieška *PubMed* duomenų bazėje ir *Google Scholar* paieškos sistemoje. Atrinkti 34 straipsniai anglų kalba. Remiantis Valstybinės teismo medicinos tarnybos nuasmenintais duomenimis, analizuoti 4 klinikiniai atvejai ir aprašyti asfiksijos uždaroje erdvėje mechanizmą iliustruojantys autopsijų radiniai.

Atvejų serijos aprašymas. 1 atvejis: 24 metų amžiaus vyro lavonas rastas su maišeliu ant galvos su į pastarojo ertmę paskleistomis helio dujomis. Lavono išorinio tyrimo metu stebėtas ant galvos uždėtas polietileninis maišas, kaklo srityje apvyniotas lipnia plėvele, o į jo ertmę įvestas vamzdelis prijungtas prie helio dujų baliono. Autopsijos metu buvo matomos taškinės kraujosruvos akių junginėse, širdies ir plaučių paviršiuje, skystas kraujas širdies ertmėse, veninė vidaus organų pilnakraujystė, galvos smegenų ir plaučių pabrinkimas. Atlikus toksikologinį tyrimą lavono kraujyje rasta kvetiapino, citalopramo, bromazepamo. Nustatyta mirties priežastis – uždusimas uždaroje aplinkoje. 2 atvejis: 27 metų vyro lavonas aptiktas kambaryje ant grindų. Lavono išorinio tyrimo metu ant mirusiojo galvos stebėtas užrištas maišas, kurio viduje rastas susprogęs balionas. Autopsijos metu buvo stebėti analogiški nespecifiniai požymiai: taškinės kraujosruvos akių junginėse, širdies ir plaučių paviršiuose, veninė vidaus organų pilnakraujystė, galvos smegenų ir plaučių pabrinkimas. Atlikus toksikologinį tyrimą, lavono kraujyje nustatyta 1,51‰ (promilės) etilo alkoholio, šlapime 2,36‰ etilo alkoholio koncentracija. Nustatyta mirties priežastis – uždusimas uždaroje aplinkoje. 3 atvejis: 24 metų amžiaus moters lavonas rastas namo rūsyje su polietileno maišeliais ant galvos,

įtarta savižudybė (anot giminaičių, moteris sirgo depresija, anksčiau bandė žudytis). Lavono išorinio tyrimo metu stebėti ant riešų uždėti antrankiai su prisegtu rakteliu; ant galvos trys plastikiniai maišeliai, kurie kaklo projekcijoje apvynioti lipnia juoste. Autopsijos metu rasti analogiški nespecifiniai staigios mirties požymiai: skystas kraujas širdies ertmėse, veninė vidaus organų pilnakraujystė, plaučių ir smegenų pabrinkimas. Atlikus toksikologinį tyrimą, lavono kraujyje etilo alkoholio, stipriai veikiančių ir kitų narkotinių medžiagų pėdsakų nerasta. Nustatyta mirties priežastis – uždusimas uždaroje aplinkoje. **4 atvejis:** 25 metų amžiaus vyro lavonas rastas namo rūsyje, gulintis ant nugaros. Lavono išorinio tyrimo metu ant mirusiojo galvos stebėtas plastikinis permatomas maišas, į kurio vidų įvestas vamzdelis nuo dujų baliono. Autopsijos metu nustatyti analogiški radiniai – skystas kraujas širdies ertmėse, veninė vidaus organų pilnakraujystė, plaučių ir smegenų pabrinkimas. Atlikus toksikologinį tyrimą lavono kraujyje ir šlapime etilo alkoholio, medikamentų bei narkotinių medžiagų nerasta. Įvertinus mirusiojo radimo aplinkybes, autopsijos duomenis, nustatyta mirties priežastis – uždusimas uždaroje erdvėje.

Išvados. Asfiksijos uždaroje erdvėje išsivysto dėl deguonies išsekimo ir anglies dioksido koncentracijos padidėjimo uždaroje aplinkoje, visa tai lemia greitą sąmonės netekimą ir mirtį. Teismo medicinos gydytojai nustato retus mirčių dėl asfiksijų uždaroje erdvėje atvejus remdamiesi ne tik autopsijos bei papildomų tyrimų duomenimis, bet ir įvertindami svarbias tyrimui mirusiojo radimo aplinkybes. Išsiaiškinti mirties priežastį padeda detali įvykio vietos apžiūra, atsižvelgiama į lavono kūno padėtį, vertinami pastebėti pašaliniai daiktai ant mirusiojo kūno bei šalia esančioje aplinkoje.

Raktažodžiai. Teismo medicina; autopsija; asfiksija; uždusimas uždaroje erdvėje.